

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri popoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Potaplajoča se ladija.

V tem času naše volilne borbe nam nehoté stopi pred oči — potaplajoča se ladija, boreča se na življenje in smrt proti besnečemu viharju sredi morja.

Kdo je ta ladija?

Naš narod!!

Kako hrumi in grmi okoli bóka ladije sovražni element, kako bijejo silni valovi ob njeno oklopje in se zaganjajo čez krov, kako buči orkan okoli tresočih se jadrnic...

Gorjé ti, oj brod, gorjé!

In na ladiji vlada strah in trepet in bojazen divja, da se vsak hip pogrezne ladija na dno morja in potegne za seboj svoje prebivalstvo. In tu na ladiji se nam pokaže čuden prizor — mej pomorščaki in popotniki. Tu vidimo, kako jeden del z vsem naporom svojih močij rok in duhá dela in se trudi, da bi otél ladijo pogibelji še v zadnjem usodepolnem trenutku, kako drugi del pada na kolena in sklepa roki k Bogu v vroči molitvi za rešitev, a — tretji del? Ta del pomorščakov in popotnikov pa ne dela na rešitvi ladije in tudi ne moli, marveč besni in kolne, razsaja in pije, — pije, da se vpijani, da ne vidi, da ne čuti pogina ladije in svojega, ta del ne sodeluje na rešitvi, pač pa — od brezupa besen — še zadržuje trezne in razumne, jih trga od uspešnega dela, zasmehujoč in preklinjajoč Boga, vihar in marljive tovariše...

Ali ni to pristna prisposoda našega naroda na Goriškem sredi volilne borbe, v kateri se nahajamo, dragi čitatelj?

Ali ni naš slovenski narod ladija, katero obdaja sovražni tuji element, ki hrumi okoli nje hoteč jo pogubiti, — kdo jo otme? Kdo?!

To nam prav odločno kaže baš sedanja volilna borba.

Le ozmimo se okrog po naši ladiji domovini, le ozmimo se okrog po — volišču! Ali ne vidimo tu, kako se jeden del — hvala Bogu, številnejši del! — naroda, trezen in zmeren, trudi in prizadeva, da bi otel pogibelji naš brod, in kdo je ta del? To je naše kmečko razumno prebivalstvo, katero vodi roka plemenitih ladjevodij; ali ne vidimo dalje, kako drugi del sklepa roki k Vsevečnemu ter moli in prosi Njega, da otme naš

čolnič, naš narod? — In kdo je ta del? To je naša vrla duhovščina in naše dobro ženstvo zvedajoče se resnega trenutka... a tretji del? Kaj dela tretji del? Ta del preklinja trezne delavce in pobožne molilce ter se jim roga, ta del pije, razgraja in besni ter siloma zadržuje delo rešitve. In kdo je ta del? To je naše zbegano »napredno« ljudstvo, to so njegovi zbesneli ladjevodji, ki so obupali na rešitvi našega čolniča, pomorščaki, katerim ni več zato, če tudi ladijo našo — hudič vzame in ki s svojim peklenkim delom hočejo preprečiti, da izvršijo delo rešitve razumni in trezni ljudje.

Komu drugemu nego pijanim pomorščakom potaplajoče se ladije zamerimo primerjati te ljudi? Le glejte jih! Brez nobenega razumnega povoda se zaletavajo na volitvah v svoje lastne brate Slovence ter jih ovirajo na delu, ki je jedino sposobno naš narod rešiti pogibelji, katera nam preti od sovraga. Le poglejmo te ljudi in njih program, ali ima količkaj smisla v prosep naše narodne stvari? Ali se je še kedaj delalo za dobro naroda s popivanjem, preklinjanjem, žuganjem, pretepanjem, norčevanjem in hujskanjem? Nikdar! Ako imajo ti ljudje prav, potem imajo prav tudi oni pomorščaki, ki menijo, da je najbolje upijati se, potem pa poskakati v morje, da ne vidijo, kako ladijo in — nje »hudič vzame«!

Lasje se človeku ježijo, ko čita poročila s posameznih volišč, na kak našega naroda povse nevreden način so se tu obnašali »naprednjaki« in njihov pijani trop ter se še obnašajo.

Vprašamo najprvo, ali je vredno kandidata, da izpostavlja svojo osebo na tak način, kakor delajo to naprednjaški kandidati, da se vozijo na shode ter ondi priganjajo volilce, da volijo za nje, kakor sta delala po Tolminskem O. Gabršček in Andrej Vrtovec? Ali se to pravi pustiti ljudstvu svobodno voljo, da si voli svoje zastopnike? Posebno še g. Vrtovec! On je prosil za začasno upokojenje, katero je tudi dobil. A za upokojenje prosi učitelj le iz — zdravstvenih ozirnov, t. j. ako je bolan. Ali pa je g. Vrtovec bolan, ako se mu je zljubilo hoditi po hribih in dolih od hiše do

spremenila se je »skrivnostna roža« moje tašče v stolp — Davidov... To je okrutnost!... Se ve, če se pa prehladi kdo v rodbini, onda pa že ležejo vsi v posteljo, da bi se izpotili?

»Ali brate, mari se bojé, da se ubožeč preveč prestraši... Prizanesljiviso.«

»Prizanesljivi! Ali pa mislite, da se nič ne prestraši, kadar ga pograbi v večnosti vrag s kremplji?«

»No, no«, reče ironično gospod, ki je čital novine bolj na strani. »Kaj, ali je postal Sanchito novo-katoličan?«

»Niti novo-katoličan, niti peklenšček« odvrne Sancho srdito. »Novokatoličani so moj tast in njegovi ljudje... Jaz nisem nič in ne brigram se za nič... Vendar pa zahtevam logike od ljudi; in srdi me, če se ne ujemajo misli in dejanja... Kadar umira kristjan, naj mu privedejo duhovnika; kadar pa Egipčan (malikovalec), naj mu pripeljejo — kravo, da jo prime za rep in da mirno umrje! Če dam komu šest, moram dati drugemu pol dvanajsterke... Smešno se zdi, če mi odgovori otrok: »Jutri je prišel tata«; a pri odraslih bi bilo to že več kot be-

hiše agitirat za se in speljavat volilce, da volijo njega? To je po naše — »napredna« šušmarija, kakoršnih je zmožna le malo tenkovestna družba »naprednjakov«, katerej je le za svojo osebo, a ne toliko za narodovo korist. Ali je nadalje dostojno kandidata, ako je k temu še vodja jedne stranke, da prikopica na biciklu na volitve kakor je to storil dr. Tuma, ko je kolovratil v Šempas in se ondi celo izpostavljajal zasmehu otrok? Mi bi prijateljski svetovali dr. Tumi, naj rajši skrbi za svoje slabo zdravje, mesto da isto žrtvuje za to, da néti med našim ljudstvom nepotrební medsebojni prepír, ki nima družega smisla, kakor da priliva olja k lučki njegove žalostne slave na Goriškem.

In slednjič vprašamo: ali je to dobro za našo narodno stvar, ako se na voliščih dogajajo stvari, kakoršne so se n. pr. godile v Naklem dne 18. t. m.? Ondi je nahujskano in pijano ljudstvo kot zbesnelo nastopalo proti možem zmernega in pametnega dela našega naroda. Uprav tu v Naklem se je pokazala vsa zloba naših »naprednih« hujskačev. Naše kraško ljudstvo je sicer pošteno, ali je revno in deloma zanemarjeno. Kako naglo se tako ljudstvo dá zapeljati do marsikaj, o tem ni treba govoriti; reči temu ljudstvu: jutri pogine naš narod in tega so krivi jedino le duhovniki, pa ti bode verjelo in na tvoje povelje udre na duhovnika in na vse, kar soglašá z njim. Kako surovo torej, rabiti tako ljudstvo za strankarske zasebne namene! To je greh proti narodu, ki kliče v nebo za maščevanje!

Ne pomaga vse opravičevanje po »Soči«, da »napredna« klika ne želi škodé narodu: — — taka dejanja, s kakoršnimi pojavlja svoje kljubovanje baš sedaj ob volitvah, so žalostni dokazi, da tej kliki ni za naše ljudstvo! — Sreča je še, da to naše ljudstvo po večini že spoznava »napredne« nakane in se jih ogiblje, drugače bi morali nad njim obupati. Upamo za trdno, da se mnogo zaslepljenih, ko se izvijejo iz »naprednih« klešč, pridruži častni večini našega ljudstva in spregleda svojo dosedanjo usiljeno mu zmoto.

Naše sedanje volitve pa tudi kažejo, katerim rokam smemo prepustiti v

dasto. Teh pobožnih ljudi ne morem razumeti. Molijo ti, da se omet lušči se stene ter se bijejo ob prsi; kadar pa pride smrt, se boje duhovnika... No, caramba!... Če verujejo, zakaj pa ne delajo po veri?... A če ne delajo, kaj za vraga pa verujejo?!

II.

Minul je bil en mesec. Bilo je na večer pred Neomadežev. spočetjem Device Marije. V H. so peli zvonovi prav slovesno. Njih glas je donel milo in veselo — nalik toku tresočih se jasnih, ubranih zvokov. Bilo je, kakor bi se oglašalo angelsko petje z višav, da bi potolažilo zemeljske trpine. Bili so to nekaki vzkliki radosti, ki so se razširjali po zraku od stolpa do stolpa — kot požarna iskra v suhem ločju — da bi vzbudili v vseh srcih odmev onih sv. besedij: »Vsa si lepa, o Marija in madeža ni na Tebi«.

Ljudje so stali v gručah po ulicah ter se pogovarjali. Ulice so bile razsvetljene bogato in ukusno, kakor znajo urediti to Andaluzci v podobnih slučajih. Hiše so bile krasno ozaljšane. Na njih

rešitev naš čolnič, našo potaplajočo se ladijo — naš mili narod: to je naše pošteno, zmerno, delavno ljudstvo, ki se sramuje greha in grdi dejanj, to ljudstvo in njegovi dobri voditelji bodo tudi rešitelji našega naroda.

Dopisi.

Iz Št. Petra. — Hvala Bogu, zmaga je naša! Tako hudega boja menda ni bilo z lepa kje, kot pri nas, radi tega je tudi zmaga toliko sijajniša. Lažiliberanci so dobili vkljub najsilnejši agitaciji in nečuvnemu teroriziranju ter pritisku na volilce komaj dvanajst glasov, med tem ko je za našo stranko glasovalo triindvajset mož, mož v pravem pomenu besede. Na delu je bil ves liberalni klub, zlasti pa se je potil dobrorejeni krčmar Mervic s tovarišem Val. Černicom, s katerim sta oblazila vse hiše. Poleg Šavlija in še nekaterih drugih je njima pomagal tretji krčmar, Pavlič. Da pri tej kompaniji ni smel manjkati naš poštar, znani Peter Brumat, se umeje samo ob sebi. Najprvo je začel ta mož razganjati »klerikalno temo« s tem, da je udrihal po »farjih« (pač lepa beseda za narodnaprednega moža, ki je poštar); ko je pa videl, da te liberalne fraze ne bodo obrodile zaželjenega sadu, začel je stršiti z neko drugo rečjo, o kateri bomo še obširneje lahko poročali. Nam se jedino le to čudno zdi, kako se je mogel ta mož s toliko silo zagnati v volilni boj, ko je še nedavno temu v nekem dopisu v »Soči« trdil, da mora v potu svojega obraza skrbeti za vsakdanji kruh, da preživi svojo družino, ter da nima časa dopisovati, a sedaj pa kar naenkrat toliko časa! A vse to še ni bilo dovolj. V zadnjem trenutku oklenili so se liberalci še ene rešilne bilke, ki naj bi jih rešila, oklenili so se grajščinskega oskrbnika Coroninjevega! Ta naj pomaga! In res! V zadnjem trenutku pred volitvijo (1/2 ure prej) pokliče oskrbnik k sebi štiri može, o katerih je zvedel, da hočejo z nami voliti ter jim reče, da morajo voliti z nasprotno stranko. Ko je pa uvidel, da to ne bo imelo zaželjenega učinka, pa zahteva od njih, da naj se volitve ne udeležijo! To je liberalna prostost.

je bilo videti vse: od umetne preproge do skromne tkanine, od bogatega damasta do prostega volnatega pregrinjala. Posebno trgovci so imeli procelja in okrajke (zidce) olepsane z raznimi bogatimi tkaninami. Na tisoče plinovitih lučij je trepetalo in svetlikalo ter razlivalo blede svetlobe na gibajočo se množico, da je kar oči pobiralo. V postranskih ulicah pa je bila vsled tega še večja temota, in toliko bolj so se rdele tužne svetilniške luči, ki so osvetljevale prodajalnice krapov, marcipana in orehov, katerih ne manjka nikdar ob andaluških opasilih. Tudi hiša D. Benita je bila ozaljšana prav elegantno, kakor se je spodobilo tako znameniti osebnosti. Zavese iz purpurnega damasta so zagrinjale balkone in okna, in tri dolge ste lučij v steklenih kroglih tulipanove podobe so okroževale troje hišnih nadstropij. V sredi se je dvigala trobarvena konzulatna zastava, obrobljena s širokimi progami. Plapolala je s srednjega balkona ter naznanjala mimogredečim nedotakljivost in nečimurnost nikaragvajskega konzula. (Dalje pride).

LISTEK.

Bil je svetnik!

(Odlomki.)

Španski: P. L. Coloma.

(Dalje.)

»Morda pa D. Nicomedes...«

»Naj dela don Nicomedes še take komedije, mrtvih ne vzbudi.«

»Done Roque... Ni treba drugega, nego da se ga dá pokopati ter se mu dene na spominek napis, sličen onemu portugalskemu:«

»Tu je pogreben Vasco Figueira — ki je umrl, da si ni hotel«. »Ali pa vé že to rodbina?«

»Seve da vé. V vsej hiši je bil hrum, ko sem hotel poklicati župnika. In da nisem pogledal, kje je pustil tesar luknjo, bila bi mi tašča oči izpraskala. Uh, to je huda ženska!...«

»Umljivo!... Saj se imajo tako radi!«

»To je grozovitost, Done Roque, grozovitost, da se imajo tako radi... Menil sem, da uprav zaradi ljubezni in udanosti bi imeli takoj poklicati duhovnika... Ali prijatelj, jedva sem zinil o tem,

Zadnja „Soča“ je že imela dopis od nas, v katerem nam očita in predbaciva vse mogoče reči. Na ona očitavanja ne bomo odgovarjali, ker se nam ne zdi vredno, saj poznajo naše moze vsi!

Pišite, kar hočete, vi poštenjaki in svobodoljubi, mi rečemo samo to: Ljudstvo je z malimi uprav neznatnimi izjemami vse na naši strani in kakor že večkrat prej, tako so tudi te volitve pokazale, da se v Šempetru ne majojo tla naši stranki, pač pa se majojo drugim stebrom. Bog živi vrle in zavedne šempeterske volilce!

Dornberg. — Volitev volilnih mož za našo občino je končana. Boj je bil grozovit. Tumači so napeli vse sile, da bi lepi Dornberg dobili v svojo oblast. Posluževali so se vsih mogočih zvijač. Jed, pijača, denar, ljudska posojilnica, posojila, obljube, grožnje in razna slepila, vse, vse mora v boj, samo da se zmaga. Gonja je bila grozna. Na predvečer je sam liberalni general Tuma prišel v Dornberg potroštati in potrditi svoje ljubčke. A vse zaman; ti preklicani „klerikalci“, so kljub temu drugi dan vse porazili. Izid kaže, da so naši dobili po 51—54 glasov, Tumači pa po 31—34. Ako je Tuma tudi v Rihembergu propadel, potem menda nima na Vipavskem kaj več iskati. (Op. ur. V Rihembergu sicer ni propadel a vendar po našem mnenju nima na Vipavskem ničesar iskati). Slava Vam vrli volilci; slava vsim, ki so kaj pripomogli k tako sijajni zmagi!

Iz Črnič. — Z vso silo vrgli so se nasprotniki na našo občino, da bi zmagali pri volitvi volilnih mož za prihodnje deželnozborske volitve. Imeli so na razpolago denar, agitirali noč in dan, obljubovali vse mogoče in nemogoče stvari, kakor na primer, da bodo napredni poslanci znižali zemljiški davek, da ne bo potreba več dajati bire duhovnom, da mora kmet kmeta voliti, češ Lokar je kmet, ko vendar vsak pameten človek ve, da strojar ni še noben kmet. Pripravljenih so imeli 6 hl vina za vabo volilcev in tudi s terorizmom in strahovanjem so hoteli vplivati na naše volilce, „češ ako ne pojde z lepa pa s huda“, „bodo pa noži peli“, „nasprotniki odneso krvave nosove“, itd. Posebno strastno in neumorno je agitiral Batujski učitelj Urbančič. Začel je že v maju in se potem zlasti v zadnji čas neprenehoma v potu svojega obraza trudil za Tumovo stranko. Kak svobodnjak in Slovenec je, pokazal je pri volitvi.

Reklamiral je proti nemu Batujcu, da ne sme voliti, ker je bil tisti pred 3 (!) leti zaprt radi demonstracije proti Italijarom povodom smrti cesarice Elizabete. Torej zaradi tega, ker se je bil postavil taisti volilec proti Italijanom za našo blago pokojno cesarico, hotel mu je ta napredni učitelj snesti volilno pravico! Zakaj pa lansko leto niste reklamirali gospodine učitelj proti ravno temu volilcu, ko je Vam na ljubo glasoval za Tumovo stranko? A osmešil se je grozno s to svojo reklamacijo. G. komisar podučil ga je, da tisti, ki je radi političnih prestopkov kaznovan, še ne zgubi volilne pravice.

Vsa ta agitacija in žuganje nasprotnikov naših zavednih volilcev ni prestrašilo, stali so kot skala trdno za katoliško narodno stranko. Ravenci vsi glasovali so kot en mož za nas, Črničani ravno tako razun treh: učitelja, krčmarja in strojarja. Pod črniško faro spada tudi občina Gojače in tudi tukaj so nasprotniki popolnoma pogoreli; 26 vrlih mož je glasovalo za našega volilnega moža in le 3 zapeljani revčki nasproti. Torej je vsega skup v naši fari glasovalo za katoliško-narodno stvar 52 mož volilcev in le 6 proti. Volilci v drugih župnijah vzemite si za vzgled zavedne volilce črniške fare in obrnite hrbet vsem naprednjakim lizunom, ki Vam sedaj obetajo vse, kar želite, a po volitvah bodo popolnoma pozabili na Vas. Volite jednoglasno može, ki Vam jih priporočajo Vaši prijatelji, in strt bo kmalu v naši deželi pogubni lažilberalizem.

S Cerkljanskega, 20. novemb. — Tukaj sem vam poslal zopet nekaj vrstic zastran volitve v Cerknem. Ako vam prav, sprejmite jih v „Gorico“, ako ne, verzite jih pa v koš.

Cerkno: Zvoni! zvoni! čujte — mogočno doni — Cerkljanska trdnjava še stoji. Živijo! Po zadnjih državnozborskih volitvah pisala sta precartano-ljubeznjiva „Soča“ in „Primorec“: „Cerkno je še trdnjava — tudi ta mora pasti pri prihodnjih deželnozborskih volitvah. Res strah in groza za uboge cerkljanske miške v trdnjavi! Bombardirala se je v resnici ta trdnjava mesce in mesce z bombami lažij in sleparije od strani ljubeznjivih „naprednjakov liberalcev“ in brezvercev. Toda vsi napadi od strani Tuma-Gabrščka in njih sodrugov so bili zastonj.

Koliko papirja so popisali, koliko črnila porabili, koliko noči v skrbeh prečuli, koliko podplatov strgali, koliko potov naredili po naših hribovskih potéh in stezah, po noči in po dnevi, a vse zastonj!

Zastonj vaše besede, zastonj vaše zlate obljube, ki so popolnoma lažnjive hinavske obljube, zastonj vaš trud, zastonj vaši ogromni stroški, z eno besedo — vse zastonj — vrženo v grapo — vse bombardiranje ni nič izdalo. Cerkljanska trdnjava še ponosno in mogočno stoji in bo ostala nepremagljiva v izgled in ponos vsem tolminskim hribom.

Ljudje so tukaj še verni in poštenjaki in taki bodo ostali. Kar je pa odpadnikov, in takih nikjer ne manjka, so le oslepljeni in zapeljani od „liberaluhov — naprednjakov“.

Volitev je bila mirna, od obeh strani obilno obiskana. Čast in hvala vsim udeležencem naše narodne stranke, da so se tako v obilnem številu volitve udeležili in tako sijajno pokazali svoje poslušeno prepričanje. Pfuj pa vsim „liberalnim naprednjakom“, kateri so hoteli poštemu vernemu ljudstvu poštenje udušiti, ne bo šlo še za enkrat! Udrihajte po „farjih“, kolikor hočete, s tem le zbujate stud do vas v srcu poštenega ljudstva in sami sebi tla spodkopujete. Tako delajo naprednjaki vedno in povsod po časnikih, zadnje dni pa še posebno. Gabršček je hodil zadnji dan pred volitvijo v spremstvu 5 gardistov naprednjakov po Otaležu in v zasmeh tako surovo govoril, da se ljudje sramujejo vse povedati. In tak človek hoče biti poslanec?! Pfuj! Čast in hvala zavednim Otaležanom, da so se volitve tako obilo udeležili in se niso dali oslepit in zapeljati lažnjivim prerokom. Tam je volilcev okoli 40 in čez. Kakih 5 jih je doma ostalo, le štirji so nasprotno volili — „liberalce“, vsi drugi so pa možato stali na naši strani vkljub strastnemu pritisku „liberalcev“. Tako je prav. Hrast se strese, hrib se zmaje, verski in narodni čut pa v naših srcih ne ugasne! Živela cerkljanska trdnjava!

Le ustavljaj se in kljubuj viharjem liberaluhov in Bog bode s tabo! Še enkrat: čast in hvala vsem cerkljanskim volilcem! Ne udajmo se!

Z Grahovega. — (Volitev na Grahovem). — Bil je 16. nov. dan, dan hudega boja! — Zastavni, neomahljivi možaki iz Podbrške, Stržiške, Rutske in Obloške občine borili so se proti podrepnikom, petolizcem in oboževalcem besno-naprednega župančaka grahovskega. Naša stranka bila je v popolni večini, zato je stopila na bojno polje s se zavestjo, da zmaga. To je delalo tudi nasprotnikom silne preglavice. Zato so pa naši narodno-napredni hrusti: krmižljavi učiteljček Kokele v Podbrdu, znani tamošnji poštar in veleprosluli tajnik Purgar na Grahovem, napeli vse svoje obupane moči, da bi odvrnili naše ljudi od volitve, ako ne pojdejo z njimi. Ponujali so jim ceste, podpore, razdelitev gozdov in pašnikov, strašili so jih ter jim grozili na razne načine. Kleli so seveda tudi „nunce“ ter se v isti sapi rotili, da oni niso proti veri itd., a lepa večina volilcev je bila

vendar-le z nami, in sicer — kar ponosno lahko trdimo — cvet volilcev. Če pregledamo le površno imena [zaupnih mož naših nasprotnikov, spoznati moramo takoj, kako piškava mora biti stranka, katero zastopajo taki zaupniki.

Grahovo in Knežo ima župan France v svojem naprednem „rukzaku“ — v liberalni temi; ne pa tako Podbržanov, Petrovobrdarjev, Rutarjev in Hudojužnarjev (razven kozlobradega Jakca „volilca pod mizo“).

Kdo je pa kriv, da so Grahovci in Knežani skoraj do zadnjega vsi pod županovo peto? — Kdor pozna tukajšne razmere, ve to prav lahko. Zato pa ne bomo razkrivati širjemu svetu nizkih, poniževalnih vzrokov in nagibov, ki ubogo ljudstvo na Grahovem in na Kneži drže v županovih kleščah. Skoraj glavni vzrok temu žalostnemu dejstvu sta dve luči, ki svetita pod mernikom... Čuvajta na Sijonu spita sumnjivo spanje, dočim sovražnik trdnjavo pod njima izpodkopa.

Dve do tri ure daleč prišli smo ob hudem deževju peš trije duhovniki s krdeli volilcev; a nekemu sobratu zdela sta se dva koraka preveč, da bi oddal, če drugega ne, vsaj svoj glas. Sramotno, brezvestno čudaštvo! —

Nekoliko nas je bilo vže v volilni dvorani, ko je rohnel v predveži besni županček nad g. župnikom Lazarjem popolnoma brez vzroka. — Pozneje je hotel poslati po orožnike, da bi stražili njegov rejeni „vampek“ proti „klerikalnim zverem“; a g. komisar Škabrné opomnil je breajočega župančka, da nimajo orožniki ničesar opraviti tukaj. Vsi prizori v volilni sobi so pričali, da prevladuje v komisiji duh — nam nasproten, sovražen. Radi slučajnega pogoška na enem oddanem listku izgubili smo tri glasove. Izneverilo se nam je približno 15 mož, propadli smo pa za tri glasove...

Nikako čudo, ako je poslanček Oskar, ki krošnjari sedaj z obljubami okoli, v veži pred volilno sobo prodajal „cvin“, ko je čul, kako grme glasovi naših mož proti njemu. Iz njegovega očetovskega srca izvil se je bajé celo vzdihljaj: „Tako je! Jaz jim dajam kruha (??), oni mi vračajo klofute“.

Zmagali sedaj nismo, a kdo je kriv? Gorenji konec baške doline ne, ampak brezvestni zaspanci v dolenjem koncu, ki nam niso sami niti enega glasu pridobili. Mi vstajamo, in nekoga na Grahovem je strah..., a še bodemo padli, če nas Bog ne reši čudaških filozofov iz dolenjega konca — — —

Iz Komna. — V nedeljo smo imeli v Komnu po stari navadi slovesno zahvalo za vse od Boga prejete dobrote. Ker je bil lep dan, se je zbralo tudi mnogo ljudi. Naši „naprednjaki“ so stali na straži, ker so mislili, da bo g. dekan pripravil na leco kakega daljnega govornika, da bode govoril o volitvah. Pa na leco je prišel preč. g. Karol Čigon, ki je jako lepo govoril o zahvali za vse od Boga prejete dobrote in ni besede zinil o volitvah.

„Izvrševalni“ „narodno-napredni“ odbor pa je za popoldansko službo božjo povabil vse volilce na zaupen shod, kateri se je vršil v prostorih župana Švare. Na dnevnem redu je bil „gospodarski in politični položaj“.

Po dokončani službi božji so se volilci na trgu ustavili in se pogovarjali; eni so pravili, da bode imelo „Sadjarsko društvo“ občni zbor, drugi pa, da bosta imela volilni shod Gabršček in dr. OOO, tretji so pa govorili, da bode „kmetijski poduk“; s tem pogovarjanjem so ljudje toliko časa potratili, da jih je začelo zebsti in so se spravili domov za peč.

Nekateri pa so vendar želeli videti osebo našega „prihodnjega deželnega poslanca“. Ko so z veliko silo v dvorano prišli, našli so že na odru Josipa Štrekelja-a, potovalnega učitelja kmetijstva, in okoli njega „mogočne napredne glave“. O Gabrščku in OOO ni bilo ne duha ne sluha. Kazi mir Gašpari govoril je jako uljudno o prihodnjih lepih časih, ako se

bodo deželnozborske volitve ugodno zvršile. Zginila da bode s Krasa huda zima, nastali pa bodo vedno lepi jasni pomladanski dnevi. Kmetom ne bode več treba davkov plačevati, učiteljem se bodo zvišale plače, — duhovni pa bodo nosili „raztrgane hlače“. Ko je govornik tako naslikal volilcem lepe prihodnje čase, so mogočne „napredne“ glave vprašale volilce, ako so za Štrekelja in dr. OOO; a nekaj glasov se je slišalo, da za Štrekelja bi že bili, a za dr. OOO pa ne. Ta glas je naše „naprednjake“ spravil v zadrego. Zato si hitro izmislilo nek „kompromis“ in volilce vprašalo, ali so pa za Štrekelja in dr. Abrama, na kar so vsi odgovorili, da so; „naprednjaki“ pa so določili, da se mora voliti napredne volilne može, da se oni na „klerikalne“ volilce ne zanesejo, „klerikalci“ pa so odgovorili, da oni se bolj zanesejo na svoje kakor na „napredne“ in „kompromisa“ je bilo konec.

Konečno je še pismonoša J. Pajer odločil, da naj se volilci razdelijo: „Slogaši“ na eno stran, „naprednjaki“ pa na drugo, da bomo videli, pri čem smo; volilci pa niso hoteli pismonoši pokazati, kaj da so in so jo pobrisali iz dvorane.

Dne 18. t. m. smo imeli volitev volilnih mož. Za to volitev se ni do petka nihče zmenil, vse je bilo mirno. Ker je bilo pa tisti dan deževno vreme, in ni mogel svetnanjski načelnik delat na polju, se je napotil na Volčji grad obiskat svoje volilne znance, da se kaj domeni, kako bode za volitev volilnih mož; ko so pa komenski „naprednjaki“ to zapazili, so jo hitro mahnili za njim na Volčji grad, da bi tam pobrali kar njemu ostane, a dobili so le enega zamega „škržada“. Od tistega dne do dan volitve sta Švara in Gaspari tako delala, da lahko zdaj par dni spita. Toliko dela ni naš oče župan naredil vže pol leta, kakor zdaj 3 dni.

Volitev je začela ob 9. uri zjutraj, a koj je bilo v volilni dvorani 52 naših volilcev, med tem ko so jih mogočne „napredne“ glave do 11. ure le 48 skupaj zvekle. Ob 10 in pol uri so se naši naprednjaki sešli z veliko težavo; 4 volilci so jim še manjkali, toda nikjer jih ni bilo. Ko so vsa kota preiskali, se neka modra glava spomni na nekega nemškutarja (to je nek slikar, ki je podedoval posestvo po pokojnem Mraku c. kr. gozdarju). Ko so to nemško dušo pripeljali pred volilno komisijo, niso mogli najti njegovega imena v volilnem imeniku, in tako je morala ta nemška duša iz volilne sobe ne da bi omazala slovenski papir s svojim glasom. Potem je pa še prisopihal neki stari bivši cerkveni služabnik iz Svetega, ves moker od potnega truda, a škoda da so se vrata prezgodaj zaprla, ves trud je bil zastonj. Ko je bil izid volitve razglašen, so se volilci v lepem redu razšli vsaki na svoj dom. Za slučaj pa da bi bila „napredna“ zmaga, so si napravili načrt velikega popivanja in kričanja „živio trikrat O!“ itd.

Omeniti nam je še, da so volilci v Malemdolu bili vsi zvesti naši „Slogi“, kakor pri zadnjih državnozborskih volitvah in da so stali na straži trije učitelji; posebno svetanski se je jako fino sukal okoli nekega volilca, katerega je za frak vlekel v volilno sobo. A prav bi bil storil, da je isti čas imel šolo v Svetem; brez njegovega glasu bi se bilo tudi opravilo. „Naprednjaki“ jako obžalujejo svoj polom v Komnu in so v velikih skrbeh, kaj bo v Sežani 5. decembra, ko ne bo komenskega župana tam.

Iz Kanala. — (Volilna bitka). Dne 21. t. m. od 3. do 4. ure popoldne so se vršile tu prvotne volitve. Volilci, može, ki se ne marajo več klanjati Zegini vsemogočnosti, so se odločili proti pričakovanju za „Slogo“. Čast jim! Se vé da k temu ni malo pripomogel izostali presičji trg vsled Zegine popustljivosti. Ko so naprednjaki spoznali, da jim huda préde in so se bali propasti, tedaj so začeli kar odpovedovati na volišču

pravico do volitve, dasi so jim prej vročili vabilo za volitev in so bili tudi vsestranski opravičeni voliti; a ker so hoteli voliti za „Slogo“, so jim nekateri mogočezi odrekli to pravico. Ta vnebovpijoča krivica je provzročila hud odpor od strani „Sloginih“ mož. Naposled so naši vendar odnehali in takó so stvar pomešali, da so izvoljeni 3 naprednjaki in 1 naše stranke in sicer z 1 glasom večine. — Ako bi se pa z volilci ne bilo tako nepostavno ravnalo in takó čudno agitiralo, bi bili prodrli vsi 4 možje narodno-katoliške stranke. — Kakor pričajo te vrstice, ni tudi Kanal več takó mogočna trdnjava judovskega liberalizma, kakor se je sodilo. Nasprotno! Tu imamo verno, pobožno ljudstvo, katero so doslej nekateri liberalci izkoriščali v svoje namene. A sedaj se jim odpirajo oči! Le vrlo naprejš! Led je prebit! Le resnica je večna, laž pa — ima kratke noge.

Dostavek uredništva: Proti tej volitvi je uložen utok, o katerem bo razpravljalo c. kr. okr. glavarstvo.

Politični pregled.

Notranji politični položaj.

V državnem zboru so Nemci v zadnjih dveh sejah uganjali burke s svojim nujnim predlogom gledé priseljevanja duhovnih redov iz tujih držav v Avstrijo, kakor da bi ne bilo važnejšega in nujnejšega dela, s katerim bi se morali pečati naš parlament. Tudi proračunski odsek je imel skoro vsaki dan seje, a bile so več ali manj brezuspešne, ker pravilni tek zavirali so Čehi, ki se ustavljajo Kórberjevi vladi ter ji delajo ovire kjer in kakor le morejo. To pa zato, ker jim ista noče izpolniti danih obljub; z jedno besedo, naš parlament običaj je v kolovozu, iz katerega ga ni mogla spraviti moč in volja naših državnikov. Treba je bilo torej neke druge moči. Čitali smo v listih, da je cesar vsprejel zadnje dni več odločilnih poslancev raznih strank; čitali smo tudi v teh listih, da je cesar tem poslancem izrazil svojo nevoljo o nedelavnosti parlamenta ter da jim je dal očitno razumeti, da tako ne sme več dalje iti. In glej! Koj za temi poročili prihajale so v svet vesti o bližnjem razpustu našega državnega zbora. Položaj se je smatral kot jako kritičen in to je nekaj izdalo. Zdi se, da bi bil razpust državnega zbora vsem strankam jako neljub, zato pa dobajajo glasovi, da se je položaj nekoliko zboljšal ter da pride že v teh dneh do nekakega razgovora med češkimi in nemškimi strankami. Čehi zahtevajo za zdaj brezpogojno upeljavo češkega notranjega uradnega jezika. Ako se jim to dovoli, ne bodo zavirali razprav v proračunskem odseku tako, da bi bil državni proračun, ako ne v prvotno določenem času, pa vsaj v nadaljni bodočnosti parlamentarnim potom rešen.

Domače in razne novice.

Izpit učiteljske sposobnosti je napravila še sestra Marija Domenika Avsec za meščanske šole iz predmetov I. skupine s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Slovenski nastop je imela v VI. razredu v „Šolskem Domu“. Razlagati je imela o prvi puniški vojski.

Za „Šolski dom“ prejele upravišтво „Gorice“: Volilci pri kozarcu vina v Gojačah 2 K 50 vin.; N. N. obhaja petdesetletnico učiteljevanja 10 K; pri veseli svatovščini g. Fr. Rojica z g.čno Marijo Petejan na Peči nabrala Elza Makuc 21 K 50 vin. in za „Alojzijevišče“ 11 K 30 vin. — Hvala!

Volitve volilnih mož. — Volile so za nas nadalje sledeče občine: Na Tolminskem: Cerčno 12, Št. Viška gora 4, Šebrelje 2, Kred 3, Sedlo 2, Breginj 2. Konečna zmaga naši stranki na Tolminskem je s tem zagotovljena.

V goriški okolici: Šempas 5, Gojače 1, Vrtovin 1, Kamnje 1, Skrilje 1, Lokavec 4, Sv. Križ 5, Dornberg 3, Solkan 5, Vogersko 1, Št. Peter 3, Št. Andrež 3, Kanal 1.

Na Krasu: Štanjel 2, Kopriva 1, Vojšćica 1, Brestovica 2, Temnica 3, Škrbina 1.

Odmev na srdite napade. — Ko sem se šolal na ljubljanskem gimnaziju, smo nekdaž razposajeni četrtošolci vpriporili velik ropot med predavanjem pokojnega profesorja Pogoreleca; po študentsko povedano, smo ga prav hrupno „ausstampali“. Stari Pogorelec se ni zganil; sredi odra je stal, roki si mel in

nas mirno opazoval. Ko je slednjič ponehal ropot, potegnil je debelo prežo tobaka v nosnici, pobrisal se z ruto pod nosom in nam povedal to-le: „Mlad fantič sem nekdaž prišel na ljubljansko strelišče. Tam je bil strop in so bile vse stene zložene z raznovrstnimi tarčami. Med vsemi me je najbolj mikala ena, prav čedno naslikana: Na nebu je mirno plaval blede mesec v podobi okroglega človeškega obraza. Spodej na zemlji pa so bile naslikane tri živali: volk, pes in mačka, ki so se v divjem srdu z odprtimi gobci zaganjale proti mesecu. Iz ust tega so proti živalim štrlele te-le besede: „Tulite, lajajte, mijaukajte, mene vendar ne zganete iz mojega tira!“ „Pobči“, tako je končal modri pedagog svojo pripovedko, „le tulite, lajajte, mijaukajte, mene nikdar ne zmaknete iz mojega tira“; in na to je zmakne nadaljeval svoje predavanje, kakor bi se ne bilo prav nič zgodilo. In prav tako kličem tudi jaz danes „Sočini!“ patronom in njihovem pomagačem: „Tulite, lajajte, mijaukajte in besnite proti meni, kolikor in dokler vam je ljubo, in kogar vaše besno ropotanje prepriča, naj gre za vami; jaz se ne upognem vašemu terorizmu po nobeni ceni.“

Zdaj udrihate vi po meni brez vsega usmiljenja in kakor pravite, ne poznate za me nobenega pardona več. Le! Meni pa se vnema v prsih trdno zaupanje, da bodo ti udarci slednjič tudi Vas boleli.

V Gorici, 22. novembra 1901.

E. Klavžar.

Veleposestniki, pozor! — Nekateri Tumovi agenti, ki imajo volilno pravico med veleposestniki, so zasnovali društvo veleposestnikov kot protitežo proti „Slogi“. Med društveniki in v odboru se nahaja tudi kateri naših somišljenikov, ker ne pozna pravega voditelja društva ali ker hoče vedeti, kaj se ondi kuha. Društvo ima dr. Tuma na vrvi po odbornikih, ki so skoro do zadnjega njegovi zaupniki. Kar sklene izvrševalni odbor napredne stranke gledé veleposestva, to izvršuje odbor rečenega društva. Društvo veleposestnikov je popolno odvisno od dr. Tume.

Izvrševalni odbor napredne stranke je imenoval kot svojega kandidata v veleposestvu Ant. Muho iz Lokev v zahvalo, da je odstopil od kandidature v kraških kmečkih občinah v korist Tumovemu kompanjonu dr. Treota. Odbor veleposestnikov (ki pripada skoro ves tudi izvrševalnemu odboru) je bil koj pripravljen, da razglasi in priporoči to kandidaturo.

V ta namen je sklicalo društvo shod veleposestnikov, h kateremu so nagnali Tumovi agenti vse svoje pristaje; a bilo je tudi nekaj naših navzočih; skupaj do 30 mož. Temu shodu je Tumov odbor veleposestnikov predlagal sledečo listo: Ant. Jakončič, Ant. Muha, Leopold Bolko. Glavni kandidat, kakor se razume, je bil A. Muha.

J. Živic iz Skopega, Tumov zaupnik, je dobil nalogo, da zagovarja in priporoča kandidaturo g. Muhe, kar je tudi storil, rekoč, da Kraševci (četudi broječ le 15 volilcev v veleposestvu) želijo svojega zastopnika v osebi g. Muhe, a za druge kandidate da se ne brigajo. In to je govoril oni isti gosp. Živic v navzočnosti onega istega g. Muhe, ki na Krasu na vse kriplice delujeta na to, da bi v kmečkih občinah, kjer odločujejo sami najoži domačini, zmagal Štajerc, s Kranjskega došli liberalni odvetnik, ki niti eno leto ni še v deželi, ki je vpisal svojo hčerko v italijanski šolski oddelek. Kjer imata Živic in Muha, kakor se bahata, mandat v rokah, ga ponujata inozemcu Štajercu; kjer štejeta med 200 volilci 15 mož, zahtevata mandat za svojca. Take logike je zmožen le dr. Tuma in liberalni g. Muha. Tumovi pristaši med veleposestniki so v resnici sprejeli to kandidaturo, ne oziraje se na opravičene ugovore od strani naših somišljenikov.

Da bi napravili Tumovi agentje še nekoliko več zmešnjave in olajšali gosp. Muhi pot v deželno zbornico, imenovali so še drugega kandidata v osebi gosp. Leopolda Bolkota; a izpustili so iz naše liste g. Klančiča in viteza Tonklja.

Veleposestniki! Držite se tega, za kar so se izrekli Vaši tovariši, ki so katoliškega mišljenja in neodvisni od dr. Tume, na shodu dne 11. t. m. Brda naj imajo svojega zastopnika v osebi g. Ant. Jakončiča, bližnja okolica goriška svojega v osebi g. Ant. Klančiča, vipavska dolina in Tolminsko v osebi viteza Tonklja, ki je posestnik na Vipavskem, a rojen na Tolminskem. Gospoda Muho naj volijo njegovi pristaši v kmečkih občinah, ako je res, da imajo večino, in to namesto novodošlega Štajerca dr. Treota.

Kar se tiče g. L. Bolkota, moramo reči, da nimamo nič proti njemu. Na shodu dne 11. nov. se je slišalo tudi

njegovo ime; in le radi tega ni bil sprejet v listo, ker so se navzoči izrekli, da naj bi zastopal Vipavsko vitez Tonkli. Če pa bo vitez T. voljen v trgih, kakor se nadejamo, nimamo nič proti temu, da pride v veleposestvu g. Bolko na njegovo mesto; ali za to je še čas.

Volilci, veleposestniki! Le ne cepiti glasov, da ne pomorete s tem Muhi do zmage. Držite se liste, ki je bila že razglášena, ki nosi naslednja imena: Ant. Jakončič v Gorici, Anton Klančič v Podgori, dr. Josip vitez Tonkli v Gorici.

Vse za vero, dom, cesarja!

Poštena agitacijska sredstva „narodno-napredne“. — V Št. Petru se je vršila v četrtek predpoludne volitev volilnih mož, pri kateri je sijajno zmagala naša stranka. Naprednjaki so že cel tedna strašno agitirali z vsakovrstnimi nepoštenimi sredstvi. V dokaz za danes samo ta-le slučaj. V Gorici stanuje pri neki spoštovani družini udova T. A., ki je imela poprej krčmo v Št. Petru. Ta žena ima v Št. Petru nekaj denara razposojenega. Mej njenimi dolžniki se nahaja nekdo, ki je trdno sklenil glasovati za volilne može naše stranke ter ki se ni hotel udati vsem grožnjam naprednjakov. Kaj si izmisli harembaša šempesterskih naprednjakov, da bi vendarle dosegel svoj namen?! On pošlje v sredo zvečer, ko je vladala že tema po svetu, nekega svojih pomagačev k zgorej omenjeni ženi z naročilom, da ta pismeno zažuga gori omenjenemu volilcu, da ga zgrabi takoj za ves dolg, ako ne bode volil za naprednjake. Žena, ki je bila med tem časom, ko je šel napredni naganjač kupiti papirja, za namenjeno pismo, od pametnejših ljudi podučena, zakaj se gre, jela se je braniti ter ni hotela ugoditi njegovi zahtevi. Ta je pa vedno bolj tiščal vanjo in postajal vedno glasnejši, tako, da ga je čula tudi gospodinja, pri kateri omenjena žena stanuje. Ta pa meni nič tebi nič, ustopi v sobo, prime naprednega mešetarja za roko, pokaže mu vrata in zapodi ga po stopnjicah tako odločno, da ni mož, ko je prišel na prosto, dolgo časa se zavedal, kje da se prav za prav nahaja. Taki so torej ti naprednjaki, to so njih poštena sredstva in tako je njih liberalstvo.

Iz Šempasa nam pišejo: Od 86 volilcev se je volitve vdeležilo 75 mož. Dr. Tuma je osebno nadzoroval svoje ljudi. Njegovi agitatorji so delovali na vse moči. Vsi mogoči in neverjetni razlogi so jim morali pomagati. Konečni izid za „Slogo“ 39 glasov, za nasprotno stranko: 36 glasov. Pisma na Jož. Faganela, razni obeti so sodelovali. Tudi silo so vporabljali, našega volilca Jan. Pelicono so siloma odpeljali.

Iz Kamenj poroča zadnja števila „Soče“, da se je pred g. komisarjem slovesno potrdilo, da je g. E. Klavžar oškodovalec kamensko občino pred leti za 60-100 K. To vest so potrdili 4 možje s svojimi podpisi.

Mi pa smo pooblašeni, objaviti, da je g. Klavžar kamensko občino pri raznih prilikah podpiral, a nikdar ne oškodoval. Če je torej res, da so oni 4 možje kaj takega potrdili pred g. komisarjem — in to se poizve po zanesljivem potu — bodo radi obrekovanja odgovarjali, ne morda pred porotniki, ampak pred c. kr. kazensko sodnijo. Toliko za danes.

Zavedni volilci v Čepovanu. — Čepovanski volilci zbrali so se pred volitvijo v zasebni hiši g. Št. Kofola. Od tam so se podali na volišče ter izvolili za volilne može možake poštenjake, ki bodo oddali svoji glas za „Slogine“ kandidate. Po volitvi zbrali so se zopet tam ter si dali prinesti tija iz gostilne nekoliko pijače, da so se tam okrepli ter slavili zmago dobre stvari nad zloto. Pa to pijačo ne le da so si sami plačali, marveč zbrali so za politično društvo „Sloga“ 10 K 2 v, h kateremu znesku je dodal volilni mož g. Suligoj še 10 K.

Živel zavedni volilci!

Kako drugače pa so ravnali zapeljanci in prodanci, o tem bodo govorila poročila iz raznih krajev, posebno pa s Krasa.

Da je bil ta dan napredni zaupnik Sauli napihnen in od jeze rudeč ko rak, ni nam treba še posebej povedati.

Z Gradišča nad Prvačino se nam piše: (Člani „napredne“ lige — zelo pozabljivi.) Dne 15. novembra v imendan naše blage pokojne cesarice Elizabete, ni privedel tamkajšnji učitelj šolskih otrok k sv. maši ter je imel isti dan pouk, dokler ga ni opozoril g. nadučitelj iz Renč na sl. odlok više šolske oblasti da je ta dan — prosti dan. Popotnik.

Zaupni shod političnega društva „Sloga“ v sv. Križu. (Konec.) — Nadalje preide govornik na razmere v go-

riskem deželnem zboru, v katerem imajo večino Italijani, ker njih je 11, a slovenskih poslancev samo 10; pojasni zbranim, da pa deželni zbor goriški ne more zborovati, ako se ne udeležé sej tudi slovenski poslanci, ker število italijanskih poslancev ne tvori večine potrebne za sklepčnost dež. zbora. Stvari v našem deželnem zboru stoji namreč tako, da Italijani ne morejo ničesar sklepati brez Slovencev, kakor tudi ne Slovenci brez Italijanov.

Ako so torej Slovenci složni in previdni, doseže se v deželnem zboru marsikaj, kajti Italijani morajo se večkrat udati hoté ali nehoté, ker potrebujejo tudi oni marsičesa od dežele. Zato je pa neobhodno potrebno, da si izvolijo goriški Slovenci take poslance, ki bodo med seboj jedini in složni in taki poslanci so oni, katere priporoča društvo „Sloga“. Govornik odločno zavrača predbacivanje nasprotne stranke, češ, da sta on in dr. Gregorčič hlapca kardinalova. V cerkvenih zadevah sta onadva kardinalu podložna in pokorna, kar jima mora šteti vsakdo v čast, ker bi bila v nasprotnem slučaju slaba duhovnika. Ko gre pa za materialne koristi našega naroda, nastopata onadva neodvisno ter kakor jima velevala vest. To sta dovolj jasno dokazala takrat, ko se je imelo sklepati v goriškem deželnem zboru o najemninem davku („soldo pigioni“) za mesto Gorico. Slovenski poslanci so se takrat postavili na stališče, da dovolé ta davek Italijanom jedino le pod pogojem, ako zadosté Italijani slovenskim zahtevam glede slovenske mestne šole v Gorici.

Takrat se je govorilo z gotovostjo, da pojde kardinal v deželni zbor ter da omogoči s svojo prisotnostjo sklepčnost istega. No in takrat sta govornik in dr. Gregorčič jednako drugim slovenskim poslancem podpisala izjavo do kardinala, da ako pojde on v deželni zbor ter omogoči zgorej omenjeni najemniniski davek („soldo pigioni“), da v tem slučaju odklanjajo slovenski poslanci vsako odgovornost za posledice.

To dejstvo dokazuje torej popolnoma, da stojita dr. Gregorčič in govornik na svojem stališču ko je treba, brani koristi slovenskega ljudstva. Govornik spominja konečno še enkrat zbrane naj oddajo svoj glas za „Slogine“ kandidate, v kar so zborovalci z navdušenim „Živijo!“ pritrdili.

Za besedo poprosi potem g. nadučitelj Medvešek.

Govornik omenja raznih potrebščin za občino sv. Križ, kakor vodnjaka, zboljšanje potov in drugih rečij, kakor: „gospodarskih zadrug“, kmetijskega poduka, odpravo vinske klavzule, prepoved prodaje petjota za pravo vino. Posebno se pa pritožuje zaradi tega, ker nočejo mesta kakor n. pr. Trst dovoliti domovinske pravice ljudem ki že veliko nad 10 let tam prebivajo ter pravi, da je v tem pogledu nova domovinska postava jako pomanjkljiva.

Po zagovornikovem mnenju naj bi dežela zavzela tudi plačevanje bolnišničnih stroškov. Kakor je naravno, omenja govornik tudi učiteljske plače in deželni šolski zalog. Vse te zadeve priporoča bodočim deželnim poslancem v uvaževanje.

Ko je še preč. g. Grča odgovoril, da se hoče, ako bi bil izvoljen poslancem, pri svojih sopolstvih potegovati za gori navedene želje, in se ni nikdo drugi več oglašil k besedi, je zaključil predsednik preč. g. Kodre shod z Živio klici na cesarja.

C. kr. kmetijsko društvo v Gorici, je imelo v sredo dne 20. t. m. napovedani občni zbor. Slovenski člani so podali pred začetkom zborovanja protest proti veljavnosti zbora in dotičnih sklepov, ker niso bile povabljene davčne občine, ktere so med člani vpisane ter redno opravljajo svoje dolžnosti. Pri vsem tem so italijanski člani zborovali in izvolili dr. viteza Pajerja društvenim predsednikom. — Naši člani pa vložijo proti tej volitvi utok na namestništvo ker odkarjajo nezakonito sklicanemu zboru vsako pravico glasovanja in sklepanja.

Na koperskem učiteljišču so mladi delavci na duševnem polju ustavili delo. Nezadovoljni s predavanji novega profesorja Pribila so izjavili, da jih nečejo več obiskovati. Kakor se nam priporočuje, je ravnatelj ustavil vsled tega tudi vsa druga predavanja — in učiteljišče počiva. Do zdaj še nismo v položaju, da bi o tej zadevi izrekli svoje mnenje. Počakajmo!

Spomenik cesarice Elizabete na Dunaju. — Odbor za spomenik cesarici Elizabeti je izdal te dni proglas do prebivalstva, s katerim pozivlja isto na sodelovanje s prispevki.

Za domačo obrt. — C. kr. trgovinsko ministerstvo se pritožuje zбоk ponovnih slučajev, da se pri oddajanju javnih del daje prednost tuji obrti pred domačo. Vsled tega se je obrnilo c. kr. trgovinsko ministerstvo v svojem in v imenu c. k. ministerstva notranjih zadev na deželni odbor s prošnjo, da priporoča podrejenim avtonomnim zastopom v deželi, naj dajejo prednost izdelkom domače obrti pred onimi iz inozemstva, in to povsod, kjer se gre za javne naprave, posebno pa pri zidanju vodovodov, pri upeljavi javne razsvetljave itd.

Deželni odbor priobčuje to željo osrednjih oblastev vabeč vse cestne odbore in občinske zastope, naj upoštevajo to opravičeno priporočilo ter naj tudi v posameznih slučajih, ko nameravajo poslužiti se kakemu izdelku inozemske obrti, nikar ne opusté pogajati se poprej z domačimi tvrdkami, da vsaj spoznajo njih pogoje. Primerjaje te pogoje z onimi inozemske tvrdke bodo v stanu presoditi, ali se izplača posluževati se izdelkov inozemske tvrdke ali ne.

Nevarna groznja. — Anton Brengant 19 let star hotel je vrezati si nekaj šib na vrtu Seppenhofferjeve vile ležeče na cesti, ki pelje s Placute proti Soškemu mostu. Ko ga je hotel hlapec Pojavnik zapoditi, grozil mu je ta z nožem, zaradi česar ga je policija na Pojavnikovo ovadbo tudi aretirala.

Drzna tatvina. — V nedeljo 18. t. m., zvečer so vlomili tatje v stanovanje Ivana Cocianciga v Muši v Furlaniji, ter odnesli zlatenine, denarja in drugih vrednosti za kakih 2000 kron. V razmerno kratkem času so se izvršile v Gorici, v Korminu in zdaj v Muši tri velike tatvine, ne da bi se prišlo na sled tatovom.

Iz Stržišč. — Na dan grahovske volitve, t. j. 16. novembra okoli 6. zjutraj prevrnila se je malo gori od Hudejužne kočija v silno narastlo vodo Bačo. Vtonil je hlapec, oziroma kočijaž, neki podjetnik, ki se je z njim peljal, in konj. Hlapec bil je doma iz Tolmina, podjetnik iz Boveca, konj in kočija bila sta Dušnikova, oziroma Pičulinova na Grahovem. Vtopljenca bila sta 18. nov. ob 3. pop. pokopana v Stržiščih. — Dva volička pripeljala sta globoko iz doline v visoko Stržišče dve krsti drugo vrhu druge. Ne matere, ne očeta, ne bratov, ne sester, ne prijateljev, ne znancev obeh rajnikov ni bilo pri pogrebu... Le tukajšnji verni ljudje molili so za neznanca ponesrečenca, ko sta se njuni krsti pogreznila v hladno gomilo... — Daj jima Bog večni mir in pokoj! —

Povodnji. — Zadnje deževje je prouzročilo na mnogih krajih ogromne škode. V naši deželi je voda raztrgala mnogo poti in razdrila njive in travnike. Soča je tudi podrila leseni most mej Zdravščino in Gradiščem, ter napravila s tem 40.000 K škode. O velikih škodah po povodnji na Kranjskem in tudi na Hrvatskem poročajo razni listi. Voda je razdirala ceste, podirala mostove, rušila obzidja itd. tako, da je mnogih krajih zdaj promet zaprt. Škode je na stotisoče in bode trajala dolgo, da se vse zopet popravi.

Cepljene trte

na ameriansko podlago

ima na prodaj

Adolf Ferrant v Gorici.

Podpisana naznanjata slavnemu občinstvu, da sta prevzela na svojo roko

mlin v Prvačini,

ter zagotavlja, da bosta vedno skrbela za točno in pošteno postrežbo.

Imata tudi hléve za živino. Cenjenim družinam se zatorej prav toplo priporočata

Frančeškin & Cjan.

Šimenc Fric

krčmar

v Gosposki ulici hiš. št. 19,

„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

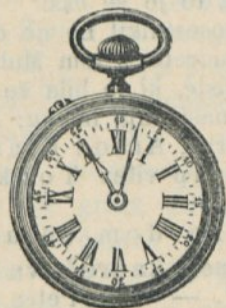
Priporoča se toplo svojim rojakom v mestu in na deželi.

Jakob Šuligoj

urar v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 25,

priporoča svojo

prvo slov. urarsko delavnico in popravljavnico ter zalogo ur vseh vrst in kakovostij, na dalje raznovrstne šivalne stroje najnovejših sistemov in najboljše kakovosti, vse po zmernih cenah. — Vsako popravo je jamči edno leto, šivalne stroje za pet let.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izberi, kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce. Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Dr. Emil Marcus

očesni zdravnik in operater iz

Trsta,

Ordiniral bode v Gorici vsako nedeljo od 3.—5. ure popoldne v hiši št. 37 Corso Giuseppe Verdi, v pritličju,

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Ravnokar je izšla v „Narodni Tiskarni“ knjižica:

TRI IGRE

za žensko mladino.

Prosto poslovenil

E. Klavžar.

Knjižica se dobiva v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, ulica Vetturini 9, in pri knjigotrcu Pallichu v Gorici na Travniku mehko vezana po 40 vin. po pošti 3 vin več.

Nj. svetost papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr. Laponiju gospodu lekarnarju G. Piccoliju v Ljubljani prisrčno zahvalo za doposlane jim stekleničice

— tinkture za želodec —

in so njemu z diplomom dné 27. novembra 1897 podelili naslov »Dvorni založnik Nj. svetosti« s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb Nj. svetosti.

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi drugi sloviti profesorji in doktorji priporočajo bolehalim G. Piccolijevo želodčno tinkturo, katera krepeča želodec, povečuje slast, pospešuje prebavljanje in telesno odprtje. Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje G. Piccoli, lekarnar »pri angelu« v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Tinktura za želodec pošilja izdelovatelj v skatljah po 12 stekleničic za gl. 1.26 a. v; po 24 steklenic za gl. 2.40; po 36 za gl. 3.50, po 70 za gl. 6.50, po 110 za gl. 10.30. — Poštino mora plačati p. n. naročnik.

„Narodna Tiskarna“ v Gorici

ulica Vetturini 9.

Ilijada.

Povest slov. mladini.

Prosto po Homerju

pripoveduje

ANDREJ KRAGELJ.

S tolmačem važnejših osebnih imen ter obsega 273 strani.

CENA:

1 K 40 vin., po pošti 20 vin. več.

Vezana v platno 2 kroni, oziroma 2 kroni 20 vin.

Dobiva se v „Narodni Tiskarni“ v Gorici, pri knjigotrcih Pallichu v Gorici na Travniku, pri Schwennerju v Ljubljani in Florijanu v Kranji.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici h. št. 25,

(v lastni hiši)

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfistorsko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3 4, 5. Več vrst riža. Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici. Zveplenke družbe sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevga mlina v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Po pošti se razpošilja v zabojčkih najmanje po 5 Kg. na vse kraje.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti, kakor tudi kratkočasnih iger slovenskih „Marijanje“ t. j. ličnih in trpežnih miz iz trdega lesu, ki imajo znotraj tro- ali štiridelno kegljišče z vrtenci in kegljavnično blagajno po najnovejši sestavi, za krčmarje, zasebnike itd.

v Pevmi,

za Soškim mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

„Centralna posojilnica“

v Gorici,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, sprejema hranilne vloge, katere obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevzdignene obresti pripisuje konec leta h glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Daje posojila udom na osebni kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%. Sprejema člane z glavnimi deleži po 200 K in z opravnimi deleži po 2 K.

Otvorja članom tekoče račune, katere obrestuje po dogovoru. Za naganje in vračanje so na razpolago posojilnice c. kr. poštne hranilnice, tako da je mogoče poslati denar brez poštних stroškov.

Uradne ure so vsak delavnik od 8—12. ure zjutraj v ulici Vetturini št. 9.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Franč Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,

prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

KADILCI!

ZAHTEVAJTE POVSOD

CIGARETNE PAPIRČKE

V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA

KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEH DRUGIH

GLAVNA ZALOGA:

JOS. ŠTOKA-TRST

Zastopstvo za Gorico in okolico ima

Ant. Jeretič v Gorici.

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4.90 K

Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Měd pitanc in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona 7.

Za jesensko in zimsko sezono

Razno modno in drugo jesensko kakor tudi zimsko blago, za dame in gospode, toplo priporoča svojim rojakom mestu in na deželi, nova tvrdka:

J. Zornik prva in jedina slovenska trgovina te stroke v Gorici, Gosposka ulica št. 7, tik „Krojaške zadruge“, v hiši „Goriške ljudske posojilnice“.

Najceneja, najbolja in najlepša izber vsakovrstnih okraskov za obleke, zimskih svilenih in volnenih rut, šerp, predpasnikov, nogavic, rokavic, otroških oblek, dežnikov, blusen, perila za gospode, krasnih kravat, Jaeger podoblek, svile za lišp in bluze, zameta, pliš, čepic za otroke, domačih čevljev za dame, gospode in otroke, cerkvenih čipk, modercev i. t. d. — Najceneje skladišče vsih potrebščin za gosp. šivilje in gospode krojače. Naročila iz dežele izvršujejo se točno proti pošt-nemu povzetju.

Brez vsake konkurence!